

Asia: VN/22156/2020

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi eräiden kuntien yhteistyöstä merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjunnan järjestämisessä sekä laiksi pelastuslain 111 a §:n muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yhteenveto kommentteistanne hallituksen esitysluonnoksesta lausuntokoosteen laatimista varten

Ympäristönsuojeluviranhaltijat (YSV) ry on perustettu 1981 ja se toimii ympäristönsuojelussa eri hallinnonaloilla työskentelevien henkilöiden yhdyssiteenä järjestämällä kokous-, esitelmä- ja keskustelutilaisuuksia sekä koulutusta. Yhdistyksen tavoitteena on edistää ympäristönsuojelualalla toimivien ammatillista osaamista sekä tehdä ympäristönsuojelualaa tunnetuksi.

Kiitämme mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

YSV ry yhtyy mm. Siuntion kunnan ja kuntaliiton näkemyksiin, alla huomioitamme.

YSV ry pitää merialueen suurten alusöljy- ja aluskemikaalivahinkojen jälkitorjuntaan varautumisen vahvistamista ja kuntien välisen alueellisen yhteistyön kehittämistä lähtökohtaisesti tarpeellisena. Jälkitorjuntaan varautuminen on useissa kunnissa ollut vähäistä, ja lakiesitys valtion ohjauksessa tehtävistä varautumissuunnitelmista on tältä osin askel oikeaan suuntaan.

Kiinnitämme kuitenkin huomiota siihen, että lakiluonnoksessa esitetty valtion rahoitus kohdistuu pääosin varautumissuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen. Lakiesityksessä ei esitetä pysyvää tai ennakoitavaa rahoitusratkaisua rannikkokuntien käytännön torjuntavalmiuden ylläpitämiseen, kuten henkilöstöresursseihin, kalustoon ja osaamisen kehittämiseen. Tämä on ongelmallista erityisesti tilanteissa, joissa kunnat joutuvat vastaamaan pitkäkestoista ja laajoista jälkitorjuntatoimista.

Lakiluonnoksen mukaan kunnat vastaisivat edelleen alueellaan merialueen öljy- ja kemikaalivahinkojen jälkitorjunnasta. Vaikka vahinkotilanteissa sovelletaan aiheuttaja maksaa periaatetta, kunnalla on velvollisuus käynnistää jälkitorjuntatoimet viivytyksettä. Vuosia kestävä jälkitorjunta voi pahimmillaan sitoa merkittäviä henkilöstö- ja talousresursseja ennen kuin kustannusten kattamisesta on varmuutta. Tämä voi vaarantaa kunnan taloudellisen tasapainon ja normaalin palvelutuotannon.

Lisäksi jää epäselväksi, miten kuntien jälkitorjuntakustannukset korvataan tilanteissa, joissa alusöljyonnettomuus tapahtuu kansainvälisellä merialueella. Ympäristövahinkorahastoa koskevan lainsäädännön soveltamisala ei tältä osin anna kunnille riittävää varmuutta kustannusten korvattavuudesta.

Näiden seikkojen perusteella esitämme, että alkuperäisen ympäristöministeriön suunnitelman mukaisesti suurten alusjonnettomuusvahinkojen jälkitorjunta tulisi keskittää hyvinvointialueiden pelastusviranomaisille, jotka jo nyt hoitavat torjuntatehtäviä ja ovat sopimusperusteisesti hoitaneet myös jälkitorjuntaa.

Kommenttinne jälki-lain 1 §:stä ja sen perusteluista

-

Kommenttinne jälki-lain 2 §:stä ja sen perusteluista

-

Kommenttinne jälki-lain 3 §:stä ja sen perusteluista

-

Kommenttinne jälki-lain 4 §:stä ja sen perusteluista

-

Kommenttinne jälki-lain 5 §:stä ja sen perusteluista

-

Kommenttinne pelastuslain 111 a §:n muutoksesta ja sen perusteluista

-

Kommenttinne varautumissuunnitelmien laatimiseen liittyvästä rahoituksesta

-

Muut huomionne esityksestä

-

Rainio Janne
Kirkkonummen kunta - Ympäristönsuojeluviranhaltijat (YSV) ry:n lausunto,
joka on annettu Kirkkonummen kunnan nimissä